

Dosarul nr.2r-112/23
2-20150816-01-2r-13032023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Suvac)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, V. Cotorobai, M. Anton)

DECIZIE

16 august 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Lucia Apostol, reprezentată de avocata Angela Istrate,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lilian Crucichevici împotriva Luciei Apostol cu privire la desfacerea căsătoriei,

împotriva încheierii din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Lucia Apostol,

c o n s t a t ă:

La 30 noiembrie 2020, Lilian Crucichevici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Luciei Apostol cu privire la desfacerea căsătoriei.

Prin hotărârea din 23 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Lilian Crucichevici și a fost desfăcută căsătoria dintre Lilian Crucichevici și Lucia Apostol, încheiată la 05 octombrie 2001 și înregistrată cu nr. ***** la OSC sectorul Botanica, mun. Chișinău.

La 11 iulie 2022, Lucia Apostol a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Lucia Apostol. S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 30 de lei. S-a explicat apelantei Lucia Apostol că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La 12 decembrie 2022, Lucia Apostol a depus cerere de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în mărime de 30 de lei.

Prin încheierea din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Lucia Apostol, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, din motivul că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

La 27 februarie 2023, Lucia Apostol, reprezentată de avocata Angela Istrate, a declarat recurs împotriva încheierii din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei spre examinare în instanța de apel.

În motivarea recursului, a invocat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, o consideră neîntemeiată și necesită a fi casată, deoarece instanța de apel în încheierea de a nu da curs cererii de apel nu a indicat termenul în interiorul căruia apelanta urma să lichideze neajunsurile, încheierea respectivă nu a fost expediată avocatei, deși în materialele cauzei se regăsește adresa acesteia.

A menționat că, la 12 decembrie 2022 a depus cerere de apel motivată și a achitat taxa de stat în mărime de 30 de lei, însă prin încheierea din 24 ianuarie 2023 a fost restituită cererea de apel, pe motiv că apelanta nu a lichidat în termenul stabilit indicațiile instanței de apel din încheierea din 03 noiembrie 2022.

A susținut că, instanța de apel ilegal a restituit cererea de apel, deoarece apelanta și reprezentantul acesteia nu au recepționat încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel. Accesul reclamantei la poșta electronică la care se face referire în materialele cauzei este restricționat din motive de deficiență tehnică.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 24 ianuarie 2023, iar copia actului judecătoresc a fost expediată în adresa recurentei Lucia Apostol și avocatei Angela Istrate, prin intermediul poștei electronice, la 22 februarie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică.

Recursul depus de către Lucia Apostol, reprezentată de avocata Angela Istrate, la 27 februarie 2023, este depus în termen.

La 13 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Lilian Crucichevici copia cererii de recurs, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 135).

Până la examinarea recursului, intimatul Lilian Crucichevici nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință la recursul depus de Lucia Apostol, reprezentată de avocata Angela Istrate.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme

de Justiție consideră că recursul declarat de Lucia Apostol, reprezentată de avocata Angela Istrate, urmează a fi admis, din motivele ce succed.

În temeiul art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, hotărârea din 23 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Lilian Crucichevici împotriva Luciei Apostol cu privire la desfacerea căsătoriei, a fost contestată cu apel de către Lucia Apostol, înregistrând în acest sens cererea de apel nemotivată la data de 11 iulie 2022 (f.d.89).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În contextul normei de drept precitate, prin încheierea din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Lucia Apostol și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, cererii de apel motivate și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 30 de lei. S-a explicat apelantei Lucia Apostol că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită (f.d.113-114).

Copia încheierii din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată avocatei Angela Istrate, reprezentantul apelantei Lucia Apostol, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 116), fiind recepționată la data de 03 decembrie 2022, potrivit avizului de recepție (f.d.117).

La 12 decembrie 2022, Lucia Apostol a depus apelul motivat, inclusiv fiind anexată și dovada taxei de stat, în sumă de 30 de lei (f.d. 118, 119, 120-122).

Prin încheierea din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel declarată de apelanta Lucia Apostol. S-a remis părții apelante cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d. 124-126).

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că apelanta nu a lichidat în termen neajunsurile stabilite în încheierea din 03 noiembrie 2022 și nu a solicitat, prin prisma art.115 din Codul de procedură civilă, prelungirea termenului de procedură în vederea îndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel prematur a ajuns la concluzia de a restitui cererea de apel depusă de Lucia Apostol, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, fapt prin ce a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin

poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Completul de judecată reține că la materialele dosarului lipsește dovada recepționării de către Lucia Apostol a încheierii instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

În altă ordine de idei, Completul de judecată notează că copia încheierii din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de avocata Angela Istrate, reprezentantul apelantei Lucia Apostol, la data de 03 decembrie 2022 (f.d.117).

Prin urmare, termenul pentru înlăturarea neajunsurilor din încheierea din 03 noiembrie 2022, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a început să curgă de la 04 decembrie 2022, termenul limită fiind 12 decembrie 2022 (zi de luni).

Ulterior, în scopul executării dispozițiilor încheierii din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, la 12 decembrie 2022, Lucia Apostol a depus apelul motivat, la care a anexat confirmarea de achitare a taxei de stat, în sumă de 30 de lei (f.d.118, 119, 120-122).

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, Lucia Apostol a lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și anume a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat, în sumă de 30 de lei, în termenul indicat de 7 (șapte) zile, din momentul recepționării încheierii de către avocata acesteia.

Cu referire la faptul că termenul nu urmează a fi calculat de la data expedierii prin poșta electronică, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată apreciază că instanța de judecată poate comunica actele de procedură subiectului raportului litigios persoană fizică doar în situația când persoana fizică indică poșta electronică în cererea de chemare în judecată, actul de inițiere a procesului, după caz, în referință sau în alte cazuri când solicită expres. În speța respectivă, recurenta nu a depus referință și nu a solicitat expres comunicarea actelor de procedură prin poșta electronică.

Prin urmare, instanța de recurs reținând că recurenta este asistată de un avocat și comunicarea a fost efectuată pentru avocat, în scopul respectării dreptului la un proces echitabil, instanța de apel urma să calculeze termenul începând cu următoarea zi de la data recepționării încheierii de a nu da curs de către avocat.

Astfel, prin încheierea din 24 ianuarie 2023 instanța de apel a restituit apelul depus de apelanta Lucia Apostol, contrar prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în

procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Lucia Apostol, reprezentată de avocata Angela Istrate, de a casa încheierea din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii apelului.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Lucia Apostol, reprezentată de avocata Angela Istrate.

Se casează încheierea din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lilian Crucichevici împotriva Luciei Apostol cu privire la desfacerea căsătoriei, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii apelului, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos